

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

252. An capitulares, ad quos propter delictum aliorum eligentium indignum; tota potestas eligendi pro ea vice devoluta est, possint, si velint, illos voce privatos admittere ad novam electionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Questio 250. Penes quos sit jus eligendi, quando Capitulares scienter elegerunt indignum, vel etiam postularum ad administrationem in spiritualibus, vel temporalibus ante postulationem à Superiore admissam, vel sine ejus licentia receperunt, adeoque pro ea vice privati sunt potestate eligendi?

1. **R**espondeo primò: si aliqui tantum elegerunt indignum (idem, uti & sequentia applica recipientibus taliter postulatam) electione illà, utpote invalidà, rescissà, potestas eligendi residet penes reliquos. Abb. in c. cum Vintoniensis. h. r. num. 2. possuntque hi statim eodem contextu decretum facta à se electionis, si in ea consentiant, promulgare, vel novum scrutinium, aliis exclusis, inchoare. Abb. loc. cit. num. 12. Laym. de Elect. q. 64. Pirh. num. 47. (ubi cavendum, ne minor pars id faciat, priusquam ab Eligentibus indignum tale decretum formatum sit, aliis eorum electio foret quoque irrita, utpote non facta à majore parte Capituli; cum ante tale formatum decretum eligentes indignum necdum privati erant jure eligendi, de quò paulò post) quinimo remanet hæc potestas penes unicum, si illo excepto, reliqui omnes elegerunt indignum. Gl. in c. perpetuo. &c. h. r. in 6. in notatis.

2. Respondeo secundò: si omnes Capitulares elegerunt indignum, potestas eligendi pro illa vice devolvitur ad Superiorem; In Metropolitanis quidem & Cathedralibus Ecclesiis ad Papam; in aliis verò inferioribus Ecclesiis non exemptis ad proximum Superiorem, ad quem aliàs spectat electum confirmare. c. quanquam. h. r. in 6. ibid. Gl. magna in notatis. Abb. loc. cit. num. 2. Pirh. num. 48.

3. Respondeo tertio: si Capitulares in prima Electione innocentes, in secunda electione, & ipsi omnes elegerint indignum, potestas eligendi non devolvitur ad eos, qui in prima electione fuerant nocentes, sed ad Superiorem, cujus est electionem confirmare, non secus, ac si omnes ab initio deliquissent. c. bona. h. r. juncta Gl. v. ad nos. ubi etiam ait, adverbium illud pariter non denotare identitatem temporis; sed similitudinem delicti, jam enim Capitulares omnes quoad istam electionem privati sunt jure suffragii. Laym. l. cit. Pirh. num. 49.

Questio 251. Num igitur pœna illa privationis non incurrat, adeoque non procedat illa devolutio juris eligendi, priusquam ex votis eligentium scienter indignum, vel etiam eligentium contra formam à jure canon. præscriptam subsequuta sit communis electio, hoc est, formatum ex iis sit publicum & capitulare decretum electionis?

Respondeo affirmativè (nisi forte vel per privilegium, vel consuetudinem inductum esset in Ecclesia aliqua, ut electio facta à majori parte Capituli præsentis ex votis à singulis præstitis, & publicatis in Capitulo, censeatur esse perfecta; tum enim eligentes scienter indignum pœnam illam privationis incurrunt, etsi communis illa electio necdum secuta. Laym. in c. perpetuo, & ex eo Pirh. hic num. 50.) Nam licet de cætero jam data sint à singulis suffragia, promulgatumque etiam sit scrutinium, adhuc non censetur perfecta electio ante formatum decretum solennis & publicæ, seu

P. Leuren. Fori Benef. Tom. 11.

communiter nomine omnium facta electionis. cit. c. perpetuo. &c. ibid. Gl. v. perstitit, & c. in Genesi. h. r. Imol. & Jo. Andr. ad c. congregato. h. r. Abb. loc. cit. num. 5. In privato siquidem scrutinio, in quo singuli singulariter dant sua vota, propriè loquendo non eligunt, sed potiùs nominant eligendum, ut colligitur ex c. congregato. h. r. Abb. ibidem. num. 3. Electio autem propriè dicta illa est, quæ post peractum & publicatum scrutinium fit communiter nomine omnium. c. perpetuo. h. r. in 6. quare poterunt ac debent etiam illi, qui ante indignum elegerant, ad electionem aliam procedere. cit. c. perpetuo. Rectè autem ii, qui non elegerunt indignum, consulunt juri suo, si permittant cæteros numero plures, qui elegerunt scienter indignum, procedere ad decretum electionis publicæ; cum enim poterunt isti pauciores sibi soli jam eligere, utpote ad quos jam cæteris privatis jus eligendi devolutum est; Laym. de Elect. q. 64. & ad cap. Vintoniensis. num. 4. In quo casu dici non poterit absolute facta electio à minore parte Capituli; sed potiùs à toto Capitulo; quia isti, etsi numero pauciores, penes quos solos tunc est potestas eligendi, aliis eà privatis, repræsentant totum Capitulum per fictionem juris. Abb. ad c. congregato. h. r. num. 4. citatus à Pirh. num. 56. Quòd si cæteri privati voluerint se huic electioni intrudere, & moniti non desistant turbare Capitulares non privatos, poterunt ab his etiam per vim expelli, per se loquendo & secluso scandalo, aliisque extrinsecis incommodis. Dummodò tamen notorium sit illos pro illa vice privatos esse jure eligendi; secus si de eo dubitetur; nemo enim in causa non manifesta potest sibi ipsi jus dicere; Unde tunc aliter sibi providere debebunt non privati. Vide Pirh. num. 54.

Questio 252. An Capitulares, ad quos propter delictum aliorum eligentium indignum tota potestas eligendi pro ea vice devoluta est, possint, si velint, illos voce privatos admittere ad novam Electionem?

Respondeo affirmativè. Gl. in c. cum Vintoniensis. h. r. v. admiserant. ibid. Innoc. & Abb. cum communi. Privatio enim illa cedit in favorem non delinquentium; ideoque ab iis remitti potest. Pirh. num. 51. Et quamvis, qui indignum elegerant, suspensi sint à beneficio, non tamen ab officio (possunt enim & debent tempore illius suspensionis celebrare officia, ac ideo modicam sustentationem ex beneficiis percipere possunt, ne carentes proprio patrimonio, nec aliunde habentes, omnino egeant) adeoque, quantum est ex eorum parte, eligere non prohibentur, modo alii illos ex gratia admittere velint. Gl. ibidem. Requiritur autem ad hanc admissionem, ut omnes omnino, nemine illorum innocentum dissentiente, in eam consentiant. Abb. in cap. cum Vintoniensis & in c. scriptum. h. r. In statuendis enim sine necessitate, vel utilitate publica, per quæ præjudicatur juri singulorum (uti contingit per talem admissionem, cum, pluribus admittis, plerumque minus efficax sit votum cujuslibet) omnium consensus necessarius est, valè que reg. juris 29. in 6. quod omnes tangit, ab omnibus debet approbari. & 56. eod. in re communi melior est pars prohibentis, id est, unus & solus, si se in tali casu opponat, omnes impedire & prohibere potest, ne aliquid intentum: Porro postquam semel admittitur, vel semel ab electione exclusi fuerunt, jam cessat

K 2

eorum

eorum privatio, & recuperant jus eligendi, tamen si electio, ad quam admissi, vel à qua exclusi, effectum consecuta non sit ex alio, quàm quia electus fuit indignus, capite; quia in poenam delicti sui respectu solum electionis proxima post illam, in qua deliquerunt, privati fuerunt jure eligendi. Gl. *cit. communiter recepta. 16.*

Quaestio 253. Quid, si ergo aliqui eligentium indignum id fecerunt ignoranter, an electio facta à ceteris eligentibus dignum, dum hi constituunt minorem partem suffragantium, valebit, & promulgari poterit electio?

Respondeo: valebit, si eligentes dignum numero superent eligentes ignominiositer indignum; secus si non superent; quia jam non erit facta à majori parte Capitularium praesentium, & non privatorum; cum eligentes ignominiositer indignum poenam privationis non incurrerint, sumitur ex *cap. scriptum. & cap. innotuit. h. r. & ibidem Abb. num. 5.* Idem dicendum, dum aliqui majoris partis postulantis indignum id fecerunt ignoranter. *Abb. l. cit. Pirh. num. 63.*

PARAGRAPHVS III.

De iis, qui etsi spectent ad Collegium, eligere tamen prohibentur jure naturæ, jure positivo, consuetudine.

Quaestio 254. Quinam jure naturæ prohibentur eligere?

Respondeo: omnes ii, qui non sunt constituti in perfecto usu rationis. Hinc primò eligere non possunt amentes. Gl. *in c. ex eo, h. r. in 6. Navarr. cap. si quando, de rescript. Pass. c. 10. num. 12.* cum communi. Electio enim est actus liber eligentis, ejusque liberum consensum exigit. *c. quia propter. h. r. Abb. in c. quisquis. h. r. num. 5.* Eligere tamen possunt pro tempore, quo habent lucida intervalla, quia tunc non sunt constituti extra perfectum usum rationis. *Pirh. ad h. r. nu. 26.* Praesumendum verò erit, electionem factam tempore lucidi intervalli, & sanæ mentis, si actus electionis quietè habitus stultitiam non sapit; sed congruit homini sanæ mentis. *Menoch. presumpt. 45. num. 66. Pass. loc. cit. citans Covar. Fulgos. Jason. Bald. in l. furiosum. c. qui ratam facere pos. Secundo perfectè ebrii propter eandem rationem. Tertio iracundi, intellige, pro statu iracundiæ tollentis usum rationis. *Pax Jordan. lib. 2. tit. 6. num. 2. Pass. de elect. c. 10. nu. 14.* ac denique dæmoniacy, intellige, si privantur usu rationis, secus si usu rationis libero polleant. *Pass. loc. cit. num. 15. citans Sigisra. de Bonon. de elect. dub. 86. num. 11.**

Quaestio 255. Quid hoc in puncto dicendum de impubere, hoc est, minore 14. annis, si sit masculus, vel 12. si sit femina?

Respondeo: eos regulariter loquendo jure naturæ eligere non posse. *c. ex eo, h. r. in 6. Franc.*

Barb. & c. cum communi. Etsi enim talis attigisse potuerit annos discretionis, & habere deliberationem, quæ sufficit ad peccandum mortaliter; non tamen censetur habere eam experientiam, & prudentem deliberationem, quæ est necessaria ad electionem Prælatorum Ecclesiæ. *AA. iidem. Pass. loc. cit. num. 10. citans Barb. juris Eccles. l. 1. c. 19. num. 48. Biach. de elect. p. 1. cap. 16. Sylv. v. elect. 1. num. 5. & c.* Unde licet jure antiquo pupillus modo infanciam (qualis in jure vocatur ætas minor 7. annis, uti & ætas ab exacto septennio ad annum decimum quartum dicitur pueritia. *l. si infantes. c. de jure liberandi*) excessisset, conseq̄ui poterat beneficium, imò Canonicatum Cathedralis Ecclesiæ. *Argum. c. ex eo, non tamen pupillus, etsi septennio major, admittebatur ad ferendum suffragium in Capitulo. Gl. in c. si eo tempore. de rescript. in 6.* Porro jure quoque ecclesiastico novo eatenus impuberes quasi consecutive excluduntur ab eligendo, quatenus juncta *reg. 17. cancell. admitti quis nequit ad Canonicatum Cathedralium ante annum decimum quartum, & ad Canonicatum Ecclesiæ Collegiæ ante annum decimum, & Concil. Trid. sess. 23. c. 6. de reformat. statutum, ut nullus beneficium obtinere possit ante annum 14.* Item quatenus, ut dicitur paulò post, in electore necessarius est Ordo sacer, ad quem necessaria est ætas longè superans statum impubertatis. *Pass. loc. cit. num. 10. in fine.*

Quaestio 256. Quid hac in parte sit circa cæcos & surdos?

Respondeo: non prohibentur eligere; cum liberè de eligendo deliberare valeant. *Pass. loc. cit. c. 10. num. 16. citans Castel. loc. paulò post. citand. & Dian. p. 5. r. 6. resol. 13.* Sed neq̄ necessarium, quavis bonum, ut cæcus votum suum faciat scribi ad mentem suam ab aliquo ex iis, qui non habent interesse in futura electione, requirendo etiam ab eodem, ut præstet sibi juramentum de fideli annotatione personæ à se nominatæ. *Pass. loc. cit. contra Castel. de elect. c. 5. num. 59. & 68.* consulitur tamen cæcis à Dian. & Castell. *l. cit.* (quod Sigisra. à Bonon. extendit ad surdos) ut renuncient voci suæ, ad tutiore conscientia agendum.

Quaestio 257. An ad hoc, ut quis eligere possit validè, requiratur Ordo sacer?

1. **R**espondeo: id requiri in Ecclesiis Cathedralibus, quin & Collegiatis. *Clement. ut ii, & c. de atate & qualitate. Trid. sess. 22. c. 24. de reform.* sic statuenti ad præcludendam viam post plurium annorum fructus Ecclesiasticos perceptos deferendi statum clericalem, *Pass. loc. cit. c. 10. num. 50. Engels hic num. 6.*

2. Secus est in Ordinibus, non tantum feminarum & virorum constantibus ex Religiosis laicis, ut sunt Ordines militares, hospitalarii, *Abb. in c. 1. de procurat. sed etiam in Ordinibus aliis, Monasteriis & Ecclesiis Regularium, quorum constitutionibus cavetur, posse quemlibet professum, etiam sacris non initiarum, habere vocem in Capitulo. Ad ea enim monasteria se non extendit constitutio illa Trident. Tabiena v. electio. n. 5. Portel. v. electio. num. 2. Rodriq. tom. 2. q. 52. a. 5. & alii nixi declarationi S. Congregationis data 22. Maji anno 1577. sic declarantis teste Bellarm. ad sess. illam 22. c. 4. ac proinde in hoc servanda cujusque Ordinis leges & consuetudines. *Pass. c. 10. num. 54. Praesertim cum**